

Nro. 50.

A' FELS. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indult Betsből, Pénteken December 19-ik napján
1806-ik esztendőben.

B é t s.

Nagy méltóságú Gróf Székhelyi Idősb *Majláth*
József Csász. Kir. valóságos Kamerarius, belső Titkos
Status Consiliarius, Status és Conferentialis Minister
Eő Excellentiáját, Tek. N. Borsod Vármégye Fő Is-
pányát, azon hiv, hasznos és 50 esztendőig való
szolgálatjára nézve, mellyel a' Fels. uralkodó Ház-
nak, és Magy. Hazának tett, a' mi illy nagy ér-
démű férfiakat betsülni és meg is jutalmaztatni tu-
dó Fels. Fejedelmünk, eránta való különös Kegyel-
mességének kinyilatkoztatása végett, a' Sz. István
Apostoli Magyar Király Rendjének nagy kereszt-
jével meg tisztelni méltóztatott.

C e e

Gallitziának eddig való Kommandírozó Generálissát *Lotharingiai Károly* Princzet, Lovasság Generálissává 's a' Német Nemes első Testörzö sereg Kapitányává, az eddig volt Erdélyi Kommandírozó Generálist Fegyvertármester Gróf *Mitrovsky József* urat pedig, a' második vagy lántsás Német Testörzö és Udvari örálló sereg Kapitányává nevezni méltóztatott ö Cs. K. Felsége. Ezen utolsónak helyébe Erdélyi Kommandírozó Generálissá Feldmarschal - Lientenant Gróf *Kollowrat*h rendeltetett, a' ki eddig a' Generál Komandónál szolgált.

Királyi Tanácsos és Stáb - Seb orvos *König Urnak*, igen szép brillantos gyűrűt méltóztatott Sándor ö Orosz Császári Felségé ajándékozni azon szolgálatjának és szorgalmatosságának megjutalmaztatásául, a' mellyet a' nevezett Orvos úr az Ausztriai beteg házakban feküdt sebes és egyéb betegségekben szenvedett Orosz katonák eránt a' múlt esztendei háborúnak alkalmatosságával megmutatott. — Hasonló brillantos betses gyűrűvel tiszteltetett meg ezen jól tévő Császártól Regiment - Doktor *Ramsay* ur is az *Ebersdorfi* ispotályban feküdt beteg és sebes Orosz katonák körül tett szolgálataiért.

Hadi Történetek.

Még ma sem szolgálhatunk semmi féle újabb történetekről való hiteles tudósításokkal. A' mit a' leg újabb közönséges levelek irnak, mind itt következik egy summában: —

Egy Berlini Ujságban ezek jöttek-ki Dec. 4-kén — „A' Pruszsus Király nem erőssítette meg ugyan a' fegyvernyugvást, hanem a' helyett a' haladék nélkül való valóságos békességes alkudozást kíván-

nya. E' végre útaztak-el *Charlottenburgból* a' Pr. telyes hatalmú Ministerek *Luchesi* és *Czastrow*, *Posenbe*, a' hol most a' Franczia Császár fő hadi szállása tartózkodik és a' hova Decz. 1 ső napján a' Fr. Külső Minister *Talleyrand* is a' Status-Titoknok Ministerrel *Marettel* egyetemben útját vette. Ide útazott el a' Szakszoniai Választó Fejedelmi Követ *Gróf Bose* ur is.

A' Decz. 2-kán kijött Berlieni Ujságokban ez olvastatott vala egyebek között: — „*Breszlau* kaput nyitott a' Frantzia seregeknek.“ — Ezt a' hírt, így szoll a' *Bayreuthi* Ujság, meg czáfolják magok a' *Breszlauból* jövő Ujságok, a' mellyeknek 1-ső és 3-dik Deczemberi darabjaik szerént, azok a' Prusz. tiszték, a' kik mint hadi fogjok a' Frantziáktól már másutt szabadon botsáttatván, mostanában mint nem tsatázók *Breszlauban* tartózkodnak, meghivattattak, hogy Decz. 3-kán a' *Breszlau* Prusszus Komendánsnál *Thiele* urnál jelenyenek-meg; a' lakosoknak pedig ugyan ezen napon tudokra adattott, hogy a' kik *Breszlauban* nem rendes lakosok és ott való tartózkodásokat az ő hivataljok szükségessé nem teszi, az emésztők számának kevesedése végett nyöltz napok alatt onnan mennyenek - ki.

Koppenhágában ezek vóltak az Eszaki legujjabb hadi ujjságok Novamber végén és Deczember elején: Egy *Danczkából* *Helsingör*hez érkezett hajó azt a' hírt hozta oda, hogy akkor 12,000 emberből álló Prusszus sereg vólt *Danczkában*, és hogy *Memel* felől nagy számú Orosz sereg vólt arra felé útban. Azonközben már ekkor a' Frantziák is *Danczka* mellett állottak. — A' másik de

nem bizonyos hír e' volt; hogy egy Orosz sereg Colberg váranak segittségére ment volna a' tenger-ről, és azt a' megszállás alól feloldozta volna.

A' 34-dik, hivatal szerént való Fr. hadi tudósításnak ennyiből áll summásan a' foglalata: *Gen. Savary*, kire a' Császár *Hameln* várának ostromlását bizta vala Nov. 19 ikén érkezett meg annak szomszédságába, a' hol Pruszsus *Gen Lecockal* és a' várba beszorittatva lévő több Pr. Generálisokkal beszédet tartván, őket capitulatióra vette; a' mely szerént 9000 ember, és 6 Generális adta magát hadifogságra, holott 10,000 embernek 6 hónapra elég-séges eledel találtatott a' várban, a' Frantzia sereg pedig, a' melly a' vár' ostromlására ment volt, egy Frantzia könnyű gyalog, és két Hollandus Regimentnél többől nem állott. *Hameln* alól *Nienburg* várának capituláltatására ment Generális *Savary*.

Megértvén *Napoleon* Császár, hogy a' Pruszsus Király a' fegyvernyugvást nem akarja megerősíteni, azonnal ismét egy buzdító tüzes Proclamatziót botsátott fegyveres seregeihez.

A' *Wistula* mellől Decz. 6-kán. Az Oroszok, *Bionie* mellől, ezen víz bal partjáról a' jobbparvisz-sza mentek, 's minekutánna a' vízen mind által takarodtak volna, a' *Warschau* és *Prága* között lévő szép hajós hidat a' hátok megett el bontották.

A' Frantziák még ezen levélnek elindulása előtt nem mentek volt által a' *Wistula*-n. Az első Fr. sereg a' *Gen. Milhaud* vezérlése alatt ment-bé *Warschauba*. Ugyan oda már a' *Bergi N. Hozeg* is meg érkezett volt a' lovassággal.

Frantzia Birodalom.

Azt a' Nyilatkoztatását az Anglus Királynak, a' melly által az Angliai és Frantzia Országok között szerentsésen elkezdett, hanem néhány hónapokig tartott folytattatása után félbeszakadott békességes alkudozást a' Parlamentum és nemzet eleikbe torjesztette vala, a' Párisi Monitör kiadván, melléje tette ennek azon levelezéseket is, a' mellyek *Fox és Talleyrand* Ministerek között ezen tárgy eránt folytak; azt akarván ezeknek kihirdettetése által meg mutatni, hogy azon alkudozásoknak elkezdődésekre 's félbeszakadásokra is az alkalma-tosságot mi adta légyen. Itt következik leg elől az Anglus Király Nyilatkoztatása. — „

„Minthogy azok az alkudozások, a' mellyekre Anglia és Frantzia országok egymással léptek vala, gyümöltstelenül félbeszakadtak: illendőnek tartja ő Felsege azon környülállásokat, a' mellyek a' dolognak ilyen, ő Felsege által igen sajnáltató véget adtak, a' jelenvaló Nyilatkoztatás által, önnön alattvalóinak és Európának szemek eleibe terjeszteni. Az ő F.ige szívének leg betsesebb kívánsága a' vólt, hogy egy bátorságos és állandó békesség köttethessék. Fájdalmára szolgál a' hadakozásnak folytatása, a' melly ennyi nemzeteket megfoszt boldogságoktól, és a' melly még az ő F.ige önnön hűséges és kedves népének is, fegyvereinek minden szerentséjek mellett is, igen terhes. Hanem bizonnyal hiszi ő F.ige, hogy valamint önnön Statusai úgy Európának minden egyéb részei meggyőzöttetnek a' felől, hogy a' közönséges tseadességek helyreállítását, egyedül tsak az ellenség

igasságtalansága és uralkodás - szomjuhozása késleltetik. A' Frantzia országglószék meg nem elégedvén az ő száraz Európában való véghetetlen országfoglalásaival: nyilvánosságosan megmaradott azon Systemájá mellett, a' melly minden más Hatalmasságoknak függetlenségeket megrontja. A' hadakozás már most nem a' bátorságért, hanem országfoglalás végett folytattatik a' Frantzia Országglószék' részéről, a' melly mint látszik tsak azért botsátkozik alkudozásokba, hogy a' szomszéd Státusokat tsalfa bátorság színlése által megtsalja, míg az alatt maga mind ujjabb meg ujjabb és vég nélkül való nevedezésre 's másoknak megtámadtatásokra czélozó planumokat készít, formál, és hajt végre. A' leg ujjabb alkudozásoknak alkalmatosságával kinyilatkoztatott maga visellete által, még igen is sok bizonyságait mütatta ezen gondolkodása módjának. Ezen alkudozások, a' Frantzia Országglószéknek azon ajánlásán kezdődtek, hogy fundamentomúl mind két résznek jelenvaló birókai vétetődjenek fel, a' melly mellett mindazáltal költsönös *Compensatiók* is eshessenek; a' mellyhez az az ígéret is hozzá tétetett továbbá toldalékúl, hogy az ő Felsége Német országi tartományai, a' mellyek külömben is minden igaz ellességeskedésnek színe nélkül támadtattak meg, vissza fognának adattatni. Egy illy előre tétetődő ajánlás, ő Felsége előtt igasságos fundamentomnak látszott lenni az alkudozásra: a' melly tehát ő F. ge által el is fogadtatott, ezen feltétel alatt, hogy az alkudozásokat a' magok Szövetségeseiknek egygyetértésekkel fogják folytatni ő F. gek. Alig határozták vala meg egymásközött az alku-

dozásnak ezen előre való fundamentomát, midőn az ellenség azt már megmásolta, még pedig olyan fontos pontokra nézve, hogy ezek miatt kéntelenített kinyilatkoztatni ő F.ge: hogy, hanemha a' Frantzia országtól magától javasoltatott fundamentom mellett meg fognának maradni, külömben haladék nélkül félbe kellese szakadni az elkezdődött alkudozásnak. Ezen nyilatkoztatásra olyan jelentést tétetett a' Fr. Országlószék, hogy fontos áldozatoknak tételekre is kész vólna, tsakhogy az elkezdett alkudozásokat tovább is folytassa Anglia. Ugyan ezen alkalmatossággal azt a' nehézségét találta még a' Fr. Országlószék a' békesség munkájának, hogy az a' személy, a' kire Anglia ezen foglalatasságot bízta vala, híjjános hatalommal volna felruháztatva. Ő Nagy Britanniai F.ge tehát az alkudozás rendes folytattatása végett megtétette az illendő telyes hatalommal felruháztatva lévő Ministerek eránt az intézateket, olyan czéllal, hogy a' lehető bizonyos és tökéletes utak módok által megtudhassa, hogy valyon helyreállíthatna-é a' békesség olyan feltételek szerént, a' mellyek a' Királyra és Szövetségeseire nézve tisztességesek, 's egész Europa bátorságával megegyezők lennének. Ezen alkudozások alatt egy Minister, a' kit ő Orosz Császári F.ge olyan rendeléssel küldött vala el, hogy ezen fontos tárgyra nézve a' Nagy Britanniai Országlószékkal egygyetértőleg alkudozzék, az ellenségnek mestorkedései által arra vétetett, hogy egy olyan magános békességkötésnek írja alá nevét, a' melly ő Nagy Britanniai F.gének mind betsületével mind javával ellenkezik. Erre az előre el nem látott történet-

re azonközben semmit nem hajtván ő F. ge, folytatta az alkudozás munkáját az előbbeni fundamentomnak szoros megtartása mellett. Szövettségessének a' tapasztalás által tökéletesen megbizonyított egyenességére bizta ezen tekintetben ő Királyi F. ge magát egészen, a' kivel az alkudozás munkájához is egygyütt fogott vala, 's a' kinek javát ő F. ge minden időben azzal az álhatatossággal védelmezte ő F. ge, a' mellyel az önnön magáét. A' Frantzia Országlószék ellenben ezen nyeresége által, hogy t. i. az Orosz Követet békességre vehette, a' melly felől ditsekedve mondotta, hogy azt a' leg bizonyosabb győzedelemhez hasonlónak lenni tartaná, kevélységre indittatván, minden Conferentiákban jobbanjobban távazni kezdett önnön ajánlásaitól és ígéreteitől. Nem csak a' Nagy Britanniaival való alkudozásnak fundamentomát iparkodott ön'kénye szerént megváltoztatni, hanem az Orosz Birodalom eránt való egyenességnek minden réguláit is, sokkal fontosabb pontokban megrentotta. Az első ígéret, a' melly ezen Hatalmaság Ministerének, a' tölle kitsikortatott áldozatkért tétetett vala, a' Német Birodalomnak megtartása volt. Azonközben, még minekelőtte az Orosz Országlószék' határozását, az ő Ministere által Párisban aláirt békességes Alkura nézve, tudni lehetett volna, már Frantzia ország a' Német Birodalom alkotmányát és Constitutzióját semmivé tette, 's a' Német Státusoknak nagy részeket és tartományaikat a' maga járma alá hajtotta vala; 's tett ígéretének illy közönséges módon való elmelőzésén kívül, egyszersmind a' Portát is olyan lépésekre bírta, a' mellyek az ő Orosz Biroda-

lommal való kötéseivel szemtűlszemben ellenkeztek. Midőn ő F. ge, önnön maga, szövetségesei, és minden más független Hatalmasságok eránt, a' Frantzia Országlószéknek ilyen magaviselete módjatszém-
 lélte volna, olyan kevés reménysége maradt az alkudozás jó kimeneteléhez, hogy haladék nélkül paszszust kéretett a' Frantzia Ministeriumtól, telyes hatalmú Ministerének Párisból való elútarások végett. Ennek telyosítását eleinten, szokatlan halgatás és megmagyarázatlan hagott halogatás által mellőzték-el a' Fr. Ministerek. Az után ismét némely fontos pontokban való engedés által, a' melyhez az is hozza járult, hogy, ha az alkudozások ujjonnon elkezdődének, azoknak még nevezetesebb engedések lehetnének a' következéseik, véghez vitte a' Fr. Országlószék, hogy a' Conferentziák ismét elkezdődtek, 's naprólnapra mind addig folytak, míg végezetre megérkezett annak híre Párisba, hogy az Orosz Császár neheztelessel vissza vetette volna azt a' magános kötést, a' mellyet az ő Ministere Párisban illeendő hatalommal való felruháztatás nélkül aláirt. Most már, a' mely ezen nevezetes történetnek a' következése vala bizonyossá tétetődtek az ő Nagy Britanniái F. ge Párisban lévő Ministerei, hogy a' Frantzia Országlószék az eddig ígérteknél még sokkal tovább terjedő áldozattételekre is kész volna, tsak hogy a' Nagy Britanniával való békesség által a' világnak a' közönséges tsendesség vissza adattathassék, Ugy látszott azonközben, hogy ezekkel az meg ujjított alkudozásokkal is nem egyébre czélozott a' Fr. Országlószék, hanem tsak, hogy az ő Nagy Britanniái F. ge Ministereit, az ő F. ge Szövetségese-

seitől elvált magános alkudozásra vehesse, egy olyan dologra, a' melly ő Kir. Felsége által még eleintén vissza vettetett, és a' melyre ő F. ge magát még sokkal kevesebbé veheti már most, minek-utánna az Orosz Birodalomnak Angliához bizonyított magaviselete úgyannyira elkötelezte ő Kir. Felségét, hogy egy illy hűséges Szövetségessétől el ne válhasson. Ő F. ge rá nem vette magát ezen alattomban való ravasz nyilatkoztatásoknak meghalgtására: azonközben a' leg hathatósabb útakat és módokat elkövetvén a' halogatódzásnak el-távaztatására, 's az alkudozás jó kimenetelének, ha az még tsakugyan lehetséges volna, siettetésére. Ő Felségének az Orosz Birodalommal való jó egy-gyertése, módot szolgáltatott ő F. gének arra, hogy azokat a' feltételeket meghatározhassa, a' mellyek alatt a' békességet egygyertőleg remélleni lehetett, a' melyhezképpest olyan útasítás adatott va-la a' Brit. Ministereknek, hogy a' Britannia ma-gános kívánságain kívül az ő Szövetségessének kívánságait is szedjék czikkelyekbe, 's a' Fr. Or-száglószékek ezekre nézve is előrevalóképpen egy-gyezésre lépvén, ennek ereje is azonnal kötelező légyen, mihelyest az Orosz Birodalom olyan nyi-latkoztatást fogna tétetni, hogy ő arra réa állott. Az alkudozásnak ezen módjára, némely ellenveté-után végezetre a' Fr. Országlószék is rá állván, az ő részéről való feltételek is elő adattattak, de a' mellyek igen különbözök voltak azoktól, a' mel-lyeket ő Kir. F. ge az előre meghatározott fun-damentomhoz képpest várhatott volna; 's vala-mint egy felől az Orosz Birodalom' igasságos kí-vánságainak, úgy más felől az ő Kir. Felsége egyéb

Szövetségeseit illető feltételeiknek egyenes visszavettetések, egyátallyában arra határozták ő Kir. F.gét, hogy Ministereit hívassa vissza Párisból, és az alkudozásokat szakaszsa félbe.

„A' dolgóknak ezen rövid és egy ügyü előadásának semmi *Commentarius* (magyarázat) nem kívántatik. Az első nyilatkozatásokat, a' mellyek ezen alkudozásoknak kezdetet adtak, az ellenség maga tette, és ő F.ge által a' békességnek leg egyenesebb Livánásával elfogadtattak. Minden nyilatkozatást, a' mi csak a' megegyesztelődésre akár melly távolról való reménséget mutatott igazi hajlandósággal elfogadott ő F.ge, és az alkudozást félbe nem szakasztotta, mind addig, valamedig csak annak valamelly jó kimenetelét remélteni lehetett. Az ő F.ge kívánságai mindenkor igazságosok 's nem személyes nevedére, hanem csak olyan célokra intéztettek vóltak, a' mellyeket az ő F.ge Koronájának betsülete, Szövetségeseivel való kötése, 's Európának közönséges java kívántak. Ő F.ge belső szomorúsággal szemléli azoknak a' nyomoruságoknak terjedéseket, a' mellyek a' hadakozással elválaszthatatlanul özsze köttelve vannak; hanem az ő F.ge ellenségei azok, a' kik ezekért felelni tartoznak, és akár mely kimenetele legyen is a' hadakozásnak, ő F.ge a' maga ügye' igazságába, népének segedelem kútfejeibe, és Szövetségeseinek húségekbe, mind ezek felett pedig az Isteni gondviselésnek oltalmába és segedelmébe helyhezteti bizodalját. — Egy ilyen nagy tusakodásra szükségesképpen megkívántató eszközöket pedig a' mi illeti, ezen tekintetben nem fognak az ő F.ge húséges alattvalói elfelejtkezni

arról, hogy az ő leg betsesebb javok van a' veszélynek kitétetve, és hogy azzal a' bizonyos meggyaláz. tatással és veszedelemmel, a' mellyel őket az el. lenség fenyegeti, semmi némű áldozattétel, a' mel. lyet ő F. ge töllök kívánhat, össze nem hasonlit. tithatik; hogy országunk betsületének megsérthe. tetlenségévei, annak boldogsága, hatalma és füg. getlensége élválhatatlanúl össze vannak köttetve; és hogy végezetre az ő F. ge alattvalói a' Britan. niai Birodalom' jussainak és méltóságának védel. mezése által, az emberi nemzet szabadságának leg keményebb oltalombástyáját védelmezik. Oktob. 21-kén, 1806-ban.

Ezen Nyilatkoztatást követik továbbá a' Mo. nitörben *először* azok a' jegyzések, a' mellyek ál. tal ő ezen Nyilatkoztatás' sok pontjainok ellenek mond, *másodszor* azok a' Fox és Talleyrand Mi. nisterek között ezen tárgy eránt folytatott le. velezések, a' mellyeken fundálja a' Monitör a' ma. ga ellenmondásainak helyes vóltokat. Így mond leg előbb is ellene azon állatásnak, hogy a' Fran. zia Országlószék tette volna ezen alkalmatosság. gal Angliának az első ajánlást az alkudozásra. Ezen ellenmondásának megmutatására hozzá elő a' Fox leg első levelét, a' melly így következik:

1-ső levél. Fox Talleyrandhoz. Febr. 20-kán 1806-ban.

„Uram Minister! Betsületes emberi kötele. ségnek tartottam az Urat egy véletlen történetről a' lehető siettséggel tudósítani; a' történet rövid szokkal ennyiben áll. Néhány napok előtt olyan tudósítás tétetett nállam, hogy a' Gravesan. di kikötőhelybe egy idegen érkezett volna pasz.

szus nélkül, a' ki engem' kéret, hogy küldjék valas-
 kit hozzé, minthogy olyan dolgot akár nekem ki-
 nyilatkoztatni, a' melly előttem kedves lesz. Magamhoz hozatván, tsak egyedül voltam velle
 egy szobában. Tsak elhültem rajta, midön a' go-
 nosz ember, némely tekervényes szavak után azt
 meri mondani, hogy, mivel minden más Koronák-
 ra nézve a' Fr Birodalom' fejének elveszése szük-
 séges volna, tehát *Fassyban* (egy Páristól nem
 messze lévő faluban) már a' szükséges hely is
 kifogadtatva volna, a' hol a' tzeit el lehet érni; azt
 azonközben meg nem tudhattam tölle, hogy szo-
 kásban lévő fegyverrel é, vagy pedig valamely
 új fegyver nemével akarják fellett céljokat vég-
 hez vinni. Nem szégyenlem Uram Minister, né-
 ked, a' ki engem' esmérsz, megvallani, hogy na-
 gyon megzavarodtam elmémbe, midön egy ilyen
 gyilkossal szemlélttem társaságban lenni magamat,
 melyre nézve hirtelen elüszvén magam e'öl ötet,
 parantsoltam a' politziai tisztnek, a' ki hozzám ki-
 sérté vala, hogy tüstént küldje-ki az országból.
 Eloszolván azonközben bámulásom, és hogy mit
 tselekedtem, megfontólván, azonnal megosmértem
 hibámat, hogy t. i. a' gonosz embert elbótsátottam
 volna, minekelötte tégedet a' történet felöl tudósí-
 tottalak. Ehezképpest ismét rendelést tettem, hogy
 tartóztassák-le az embert. Én úgy itélek, hogy
 ezen dologban semmi valóság nintsen, és ezen
 embernek célja nem egyéb lett volna, hanem tsak
 hogy valami nagyot akart mutatni, 's azt gondolt-
 ta, hogy előttem majd fel fog kapni. En minden
 esetben tudodra akartam adni a' dolgot. Hogy
 az embert sokáig itt tartóztathassam, nem ége

dik törvényeink: de még is megtsélekszem azt, hogy messze lévő hikötöhelyben ülttettem hájóra, hogy annál tovább haladván elmenetele, elég idő lehessen, a' dolog ellen, ha tsakugyan talál valami lenni benne, rendeléseket tenni. Az embernek neve *Guillet de la Geovilliere*, de a' melly nekem költött névnek látszik lenni. Semmi irást nem mutatván, azt tartom, hogy tsak kémkedni jött volt kozzám. — *Fox.*

(A' többi következik.)

Tudományos Dolgok.

A' következő Munkák, ha szinte nem Magyar nyelven készültek is; de mint Magyar Haza-
fiak által szerzett és közönséges betsben lévő könyvek, megérdemlik, hogy a' Hazában is esmérte-
sekké legyenek.

Neue Beyträge zur Topographie und Statistik des Königreichs Ungarn. Herausgegeben von Samuel Bredetzky, Prediger der evang. Gemeinde A. C. zu Lemberg u. s. f. Wien und Triest 1807.

Ezen betses munka már öt esztendőtől fogva folytatódik, 's esztendönként egy egy darab jó ki-
képekkel együtt. Az ára 1 for. 30 kr. Erdemes
Kiadója Fő Tisztelendő Bredeczky Sámuel Úr Sze-
pes vármegyei születésű, mostanában a' Galitziai
Aug. Conf. tartó Ekklezsiák Superintendensé-
né tétett. — Mivel az említett Könyv egyenesen Ma-
gyar Ország Leírását és Statistikáját illeti, annyi-
val inkább figyelmetességet érdemel.

Naturhistorisches Bilder und Lesebuch oder Erzählungen über Gegenstände aus den drey Reichen der Natur. Von Jakob Glatz. Nebst 300 illuminierten

Abbildungen, und einer kurzen Erklärung derselben.

Tiszt. Glatz Úrnak, a' ki most az idevaló Aug. Conf. tartó Gyülekezetnek második Prédikátora 's ugyan itt Cs.K. Consistorialis Tanácsos számos Munkái vagynak, mellyek mind a' gyermekek nevelésére és oktatására tzeleznak. Mind azok nagy kedvességének nyertek külső Országon a' Nevelők és szülék előtt, mivel az Erdemes Szerzőnek minden irásában az a' kellemetes és világos előadás módja uralkodik, melly a' gyermek oktatására és figyelmetességek megnyerésére leg fogamatossab. A' fellyebb nevezett Természethistóriai Képeskönyv és Olvasókönyv pedig különösen ajánlitathatik a' benne lévő 500 kifestett képekre nézve, mellyek igen jól vannak mind kimetszve mind kiszínelve. Ezek és az utánnok következő jeles történetek, a' gyermeket különösen édesgetik az olvasásra, 's megkedveltetik azokkal magát a' tudományt is. Bártsak Magyar Nyelven adhatnánk efféle egész Munkát a' tanuló ifjuság kezébe: Ennek a' könyvnek az ára 10 for. Hasonló végre lehet még a' következő Munkáját is Tiszt Glatz Úrnak ajánlani:

Die frohen Kinder, oder Erzählungen und Bilder aus der Kinderwelt. von Jacob Glatz. — Les enfans joyeux, ou Historiettes et Figures du monde des enfans. — Ez főképpen azokra nézve is igen hasznos, a' kik a' frantzia nyelvet akarják tanulni. Mind a' két nyelven jól és könnyen érthető módon van írva. A' Munka igen tsínosan kimetszett és kifestett képekkel 4rétben van nyomtatva. Az ára 4 for. békötve. —

Az itt előadott Könyvek találtatnak Geistinger Könyváros boltjában a' Kehlmarkt nevéű útszában.

Tudományt tárgyazó Tudósítás.

Paczkó Ferencz József, Cs. és Kir. Priv. Posonyi Könyvnyomtatónál most leg újabban találtatnak:

Innapi és Böjti Egyházi Beszédok, melyeket Németből Hazánk nyelvére fordított, élő nyelvel hirdetett, most közre bocsátott *P. Innocentius Török*, Szerafikus Sz. Ferencz rendén lévő Magyar Országi B. Asszony Provinciájának tagja. Első esztendő; 2 for.

Vasárnapokra készítettett egyházi beszédok, melyeket Németből Hazánk nyelvére fordított, élő nyelvel hirdetett, most közre bocsátott *P. Innocentius Török*, Szerafikus Sz. Ferencz Rendén lévő Magyar Országi B. Asszony Provinciájának tagja. Első esztendő, első es második Rész, 3 for.

A' második esztendőbeli Járát most van a' sajátó alatt.

Liber Latinus, quem in usum puerorum latine discipulorum primus conscripsit *Antonius Fridericus Basching*, nunc vero locis plurimis auctum et studio primae adolescentiae conformatum edidit *Paulus Hüby* Császári Philos. Doctor, Venerab. Consistorii Superintendentialis H. C. Addictorum Cisdanubiani assessor. Gymnasii Reformatorum Ketschmetiensis Rector et Professor, 40 kr.

A' Deak Vers szerzesnek esmérési és Régulai